

Referat etter møte i Nasjonal Toktkomité (NTK) og Nasjonal Instrument Pool (NIP),
24.august 2011, Framsenteret, Tromsø.

1. Deltagere

UiB	Svein-Rune Erga
UiT	Einar Nilsen
UIT	Else Nøst Hegseth
NGU	Liv Plassen
Statkart	Vidar Bøe
NP	Øystein Mikkeltorg
HI	Per W Nieuwejaar
HI	Einar Strønen
HI	Hans Petter Knudsen
HI	Tom Ole Drange

AGENDA

1. Verten NP åpner møte	Øystein Mikkeltorg
2. Godkjenning av referat fra forrige møte	Tom Ole Drange
3. Status byttehandler	Tom Ole Drange
4. Toktprogram 2011	Alle
5. Oppgaver NTK/NIP-fortid/nåtid/framtid	Svein Rune Erga
6. Nytt isgående forskningsfartøy	Per W Nieuwejaar
7. Status og planer kystfartøyer	Per W Nieuwejaar
8. Status og planer kystfartøyer, Nytt NGU fartøy	Alle
Nytt Hibo fartøy, Ny kystgående Nord (Johan Ruud)	Alle
Ny kystgående sør (Håkon Mosby)	Alle
9. Status og planer kystfartøyer, Nytt NGU fartøy,
Kystgående fartøyer, utstyr i NIP	Svein Rune Erga
10. OFEG/SIOS	Tom Ole Drange
11. ERVO, ISOM, EurOcean, EUROFLEET	Per W Nieuwejaar
12. Eventuelt	Tom Ole Drange
13. Neste møte – sted/tid	Tom Ole Drange

1. Åpning av møtet

Velkomst av dagens vert Øystein Mikkeltorg, Norsk Polarinstitut.

2. **Referat** fra NTK og NIP 3.november 2010 godkjent uten kommentarer. Referatet publiseres på <http://rederi.imr.no>.

4. Toktprogram 2011

Tom Ole Drange orienterte om HIs egenutviklede webbaserte toktsøknad/planleggingsverktøy, og hvordan man legger inn toktsøknader og lager/vedlikeholder toktprogrammet for fartøyene. Det ble også gitt en demonstrasjon av hvordan systemet fungerer. Det kom frem av møtet at det er få som har kjennskap til hvordan det opprettes tilgang i systemet. De som ønsker å bruke systemet kan gå til <http://toktsystem.imr.no>, og for å få tilgang til systemet må det opprettes brukernavn og passord på: http://toktsystem.imr.no/pages/loginhelp_nor.

Tom Ole Drange informerte også om endringene som er gjort i HI/UiB toktprogram 2011 på grunn av tekniske problemer med "G.O. Sars".

5. Oppgaver NTK/NIP- fortid/nåtid/framtid

Det ble gjennomført en runde rundt bordet når det gjelder NTK-institusjonenes status:

- **NGU:**

Det ble forklart hvilke tokt som var blitt gjennomført med "Seisma", inkludert hvilke områder som er dekket og hvilke aktiviteter som blir gjennomført om bord på fartøyet. NGU har ønske om bedre tilgang til toktsystemet for å prøve å koordinere med andre.

Seisma skal ha tokt i Telemarkskanalen. HI er med på skjellkartlegging. I 2010 var fartøyet i Troms fylke og Nordland på tilsvarende oppdrag. Fartøyet kan bevege seg langs kysten fra svenskegrensen til russergrensen

- **UiTø:**

Det ble fortalt om navnebyttet og tilhørende seremoni i forbindelse med at "Jan Mayen" ble kjøpt av UiTø og fikk nytt navn, "Helmer Hanssen". Finansiering av fartøyet er i form av lån fra staten og bevilgninger til driftskostnader. Det er ytterligere behov for bevilgninger til renovering og oppussing av fartøyet.

- **Statkart/Sjøkartverket:**

Fortalte om sin kartleggingsvirksomhet og at "Hydrograf" fortsatt blir brukt til sjømåling.

- **NP:**

Fartøyet "Lance" eies og brukes av Norsk Polarinstitutt.

De etterlyser bedre muligheter for koordinering av sine tokt inn i HI/UiB webbasert toktsystem.

- **HI:**

Det ble informert om hvordan HI ser på den fremtidige virksomheten i forhold til planer og program som det er lagt opp til, og at det kan bli behov for å leie inn fartøy for å gjennomføre enkelte tokt som "G.O. Sars" og "Johan Hjort" normalt vil bli brukt til på grunn av en forventet økning i HIs Mareano-aktivitet i 2012 og fremover.

- **UiB:**

Understreket behovet for at vi har en Nasjonal toktkomité og at det er viktig at flest mulig deltar på disse møtene. Det ble etterlyst hvorfor FFI ikke har deltatt på de siste møtene.

6. Nytt isgående forskningsfartøy

Prosjektleder Per W. Nieuwejaar, HI/Rederi, redegjorde for status i prosjektet. Han fortalte at ekstern revisjon av KS 2 "Sentralt styringsdokument" er gjennomført våren 2011, og at revisjonsrapporten ble levert til FKD og FIN 30 juni 2011. Han forventer at regjeringen tar en beslutning om eventuell iverksettelse av bygging av fartøyet ifm budsjettkonferansen ultimo august 2011. I påvente av en beslutning pågår oppdatering av spesifikasjoner, og forberedelse til prekvalifisering av verft. En samarbeidsavtale om eierskap og drift av fartøyet er inngått mellom NP(eier), HI (operatør og leder toktkomité) og UiT (største bruker).

7. Status og planer kystfartøyer

HI vil ikke videreføre leieavtalen med "Fangst" fra og med 2012. Eieren har derfor lagt båten ut for salg, så det er usikkert om fartøyet vil bli mulig å leie for kortere eller lengre perioder fra neste år.

HI vil ha et økt behov for kystfartøyer i tiden fremover, og ett alternativ er å inngå rammeavtaler med et antall kystfartøyeiere slik at arbeidet med å leie inn båter ved behov kan forenkles.

NTK på sin side ønsker å utnytte fartøyene best mulig og vil prøve å få samarbeid om toktene slik at det også er mulig å få inn flere på samme tokt. NTK ønsker også at virksomheten for kystfartøyene kan legges om i forhold til formål og markedsføring.

8. Status og planer kystfartøyer, Nytt NGU fartøy, nytt Hibo fartøy, ny kystgående Nord (Johan Ruud), ny kystgående sør (Håkon Mosby)

Nytt NGU fartøy

Ingen ny informasjon.

UiN fartøy

Når det gjelder nytt fartøy i Bodø har NTK lite kunnskap om hva som foregår og det ble bedt om at det opprettes kontakt med Kjetil Eiane for å høre hvordan det står til. Sjekk følgende lenke for siste kjente status:

<http://www.hibo.no/index.php?ID=11930&lang=nor&displayitem=3244&module=news>

Kystgående Nord(Johan Ruud)

Dette er en gammel dame med store utgifter til vedlikehold. UIT har ønske om utskifting av fartøyet, men forslag og utredning blir ikke videreført. HI har 4 uker aktivitet om bord i dette fartøyet.

UIT har også en avtale om leie av Hymas, og dersom Fangst ikke blir brukt til tokt i Nord, er dette fartøyet tilgjengelig. Hymas har 4 ledige køyer og er også tilrettelagt for prøvetaking av krabbe. Motor om bord i fartøyet er nå til totaloverhaling.

http://www2.uit.no/ikbViewer/page/ansatte/organisasjon/artikkel?p_document_id=151580&p_dimension_id=88172&p_menu=42374&p_lang=2

Kystgående Sør (Håkon Mosby)

Har fått ny farge, skroget er malt blått i stedet for hvitt. Det er blitt fremsatt mindre positive meldinger fra enkelte brukere om at båten er i dårlig forfatning og uegnet til deres formål. Det er spesielt støynivå, bevegelser i dårlig vær og innrednings-standard som er de største ankepunktene.

Statkart

Sjøkartverket eier og disponerer Hydrograf. Det er et stadig behov for mindre kystgående fartøy som kan gjøre oppdrag for Sjøkartverket. Det er behov for å synliggjøre hvilke fartøy som er tilgjengelig for oppdrag.

9. NIP – status og planer

HI har registrert alt materiell i database som er tilgjengelig for Nasjonal instrumentpool. Alle anskaffelser blir lagt inn i en database, og flyttbart utstyr er også registrert.

UiB har søkt NFR/Infrastrukturfondet om finansiering av en ny dypvanns ROV som også kan håndtere verktøy. AUV Hugin, som tilhører FFI og HI har blitt leiet ut til UiB og brukt på ”G.O. Sars” både sommeren 2010 og 2011.

HI har sluttet å kalibrere CTD-sensorer selv og sender dem nå til Seabird i USA for kalibrering.

Når det gjelder planktonredskapet Mocness så holder HI på med å bygge opp et reservedelslager da det tar for lang tid å få deler fra produsenten i USA.

Det vil bli innkjøp av HIPAP til Johan Hjort, som HI vil installere i løpet av årsskiftet 2012/2012

Dette er nedsenkbar antenne til bruk for kontakt med undervannsutstyr som ROV og Campod.

Når det gjelder bruk av fiberkabler til forskningsutstyr som kan senkes til havbunnen eller kan taues gjennom vannet, er det behov for tilstrekkelig med vinsjer for slike oppdrag. Det er ofte problemer med å tilpasse fartøy til riktig utstyr, og HI ser på muligheter for montering av mobilt utstyr som er ferdig konfigurert og kan plasseres direkte om bord.

Det ble også nevnt at HI har en ferdig nyoppusset kjemisk oseanografi konteiner som kan leies ut for oppdrag. Denne inneholder vanninntak, avløp, strøm og varme og er utstyrt med vaskekum og arbeidsbord for analysering av prøver og etc.

FFI har ikke deltatt på de siste møtene, da det ikke er noen som viderefører samarbeidet og er representert i NTK. Det er behov for å finne ut hvem som har styring og kontroll for FFI når det gjelder samarbeid med NTK.

10. Ocean Facilities Exchange Group (OFEG)

- Dette er et samarbeid med institutt fra England, Tyskland, Frankrike, Spania, Nederland og Norge, og dreier seg i hovedsak om byttehandler med tokttid og utstyr mellom institusjonene.
- OFEG møtes to ganger pr år og har hatt ett møte i Paris i vår, og neste møte er i Southampton i november.
- IFM /Geomar har hatt et tokt med Håkon Mosby i vår der det ble fraktet Mesocosmer fra Kiel til Bergen. Dette ble satt ut i fjorden sør for Bergen.
- HI er pr.d.d skyldig (205) poeng som tilsvarer ca. 23 "G.O. Sars" døgn.
- WEB adr: <http://www.ofeg.org/pages/ofeg/index.php>

OFEG – Tech

OFEG har en egen undergruppe bestående av instrumentteknisk personell som jobber med interoperabilitet for utstyr og instrumenter som kan inngå i byttehandler i regi av OFEG. For mer detaljer, se <http://www.ofeg.org/pages/tec/index.php>.

11. SIOS

Er et forprosjekt som er startet opp for å få forberede bedre samarbeid om logistikk rundt Svalbard. Dette omfatter også all transport av varer, personell og utstyr som er stasjonert på Svalbard inkludert bruk av fartøy. Målet med prosjektet er å bedre koordinere utvikling og bruk av forskningsinfrastruktur på land og til sjøs i Svalbard (Svalbard) skjærgården. SIOS er foreløpig et 3 års prosjekt i perioden 2010-2013 og hvor Norsk forskningsråd er prosjekt-koordinator. Forprosjektet har 27 partnere fra 14 land: Norge, Tyskland, Polen, Italia, Storbritannia, Danmark, Finland, Nederland, Sverige, Russland, Kina, Sør Korea og Japan.

12. ERVO, IRSOM, INMARTECH, ESFRI, EurOcean og Eurofleets

European Research Vessel Operators (ERVO)

- Organisasjon for alle europeiske forsknings-fartøyoperatører med hovedvekt på kystgående og regionale fartøyer (mindre enn 50 m lengde)
- Siste møte i Oristano, Sardinia 3-5 mai 2011
- Neste møte Horta, Azorene i mai 2012
- Slides og poster fra siste ERVO møte finnes på <http://www.eurocean.org/np4/2215.html>

International Research Ship Operators (IRSO)

- Tidligere kalt ISOM
- Organiserer operatører av havgående forskningsfartøyer over hele verden
- Siste møte i Seattle 24-27 mai 2011.
HI og NP deltok
- Neste møte (25-års jubileum) i Southampton, UK høsten 2012
- IRSO hjemmesider finnes på www.isom-info.org

INMARTECH

- International Marine Technician (INMARTECH) konferansene arrangeres hvert annet år og er en møteplass for instrument teknisk personell
- Neste møte skal arranges i Wellington, New Zealand. Møtet skulle vært i januar 2011, men ble utsatt pga lav påmelding (Finanskrise?)
- Referater fra tidligere INMARTECH konferanser finnes på www.isom-info.org

EurOcean

- Europeisk informasjonssenter for marin forskning og teknologi, se: www.eurocean.org
- 12 medlemsinstitusjoner fra 9 europeiske land
- Er involvert i flere EU-prosjekter
- Oppretter og vedlikeholder "Info-bases" innen forskjellige områder, bla forskningsfartøyer, undervannsfarkoster, instrumentering, forskningsprosjekter med mer
- Ny database for akvakultur er kommet on-line
- Infobaser for undervannsfarkoster og instrumentering vil bli slått sammen

Eurofleets

- Et fire års EU-prosjekt som startet 01.09.09
- Formålet er bedre utnyttelse av den europeiske forskningsfartøyflåten med tilhørende utstyr/instrumenter og personell
- Består av tre hovedområder:
 - Networking Activities
 - Trans National Access (TNA)
 - Joint Research Activities (JRA)
- Webportal www.eurofleets.eu
- 23 deltagerinstitusjoner fra 16 land
- General assembly nr 3 i Oostende, 20-22 sept

Networking activities

- NA 1 - Strategic Coordination Vision
- NA 2 - Virtual Research Fleet Platform
- NA 3 - Eco-responsibility and eco-design for RVs

- NA 4 - Operational issues (Interoperability)
- NA 5 - Scientific user access modality and peer review
- NA 6 - Advanced training and education
- NA 7 - Dissemination and exploitation

HI/Rederi er Activity Coordinator for Networking Activities

Trans National Access

Er et system som baseres på salg av toktid til EU og dette deles med nasjoner som ikke har moderne fartøy. Toktid vektlegges geologi deretter oseanografi og biologi.

Eurofleets 2

- Det planlegges oppstart av Eurofleet 2 som muliggjør at flere institusjoner fra samme land kan delta. Det vil bli tatt inn nye og fjernet gamle som ikke får være med.
 - Polaraktivitet er meget aktuelt.
 - Det fokuseres på kvalitet med tanke på støykilder fra fartøy, og det er ønskelig å sette standar på hva som er marginalt når det gjelder forskning.

ESFRI - European Strategy Forum on Research Infrastructures

- Konferanse i Brest, Frankrike i juni 2011
- Veldig mye fokus på observatorier, landere, bøyer, strømrigger, seismometere og annet utstyr som skal deployeres, vedlikeholdes, repareres, tas om bord og i land osv
- Vil kreve veldig mye fartøytid og fartøyer med DP, mye dekksplass, store kraner og vinsjer, og mye lagerplass!

13. Veien videre

Det planlegges tokt med "G.O. Sars" til Antarktis i 2012-2014. Det vurderes også et tokt til New Foundland i 2012 eller 2013.

Det planlegges også et Britisk Antarctic Survey (BAS) tokt med Ernest Shackleton i Sørishavet. Det var også planlagt å utvide dette med James Clark Ross, men dette er kansellert pga mindre budsjett enn forventet.

UiT har ingen signaler om at aktiviteten deres skal reduseres, og de har samme bevilgning som tidligere. 75 døgn er ledig når det gjelder bruk av "Helmer Hanssen".

Sjøkartverket ønsker å kjøpe flere sjømålinger i markedet, men det krever en en meget avansert utrustning for å kunne utføre slike sjømålingstokt.

14. Neste møte

Neste møte er foreslått Tromsø i månedsskiftet november-desember 2011.

NTK sekretær vil sende ut innkalling.

Bergen 06.09.2011

Tom Ole Drange

Referent